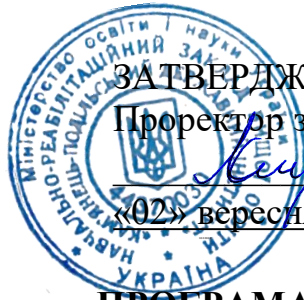
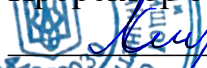

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Олександр ЛАВРУК

«02» вересня 2024р.

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність -053 Психологія

Рівень вищої освіти - Другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма – «Реабілітаційна психологія»

Шифр дисципліни ОПП.09

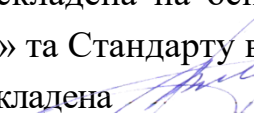
Мова навчання - українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

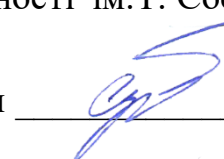
Факультет – Соціо-психологічної діяльності реабілітації та професійної освіти

Кафедра – соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської

Програма складена на основі освітньо-професійної програми «Реабілітаційна психологія» та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія

Програма складена д. пед.н, к. психол. н., проф. Людмила РОМАНОВСЬКА

Схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім.Т. Сосновської Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

В.о.завідувача кафедри Ольга СТОЛЯРЕНКО

Програма розглянута та схвалена вченою радою факультету соціо-психологічної діяльності реабілітації та професійної освіти Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

Голова вченої ради факультету Оксана ПАЛИЛЮЛЬКО

Кам'янець-Подільський 2024р.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Сучасне суспільство формує високі вимоги до підготовки фахівців у сфері реабілітаційної психології, які мають не лише задовольняти актуальні потреби сьогодення, але й бути орієнтованими на майбутні виклики. Зростаюча кількість осіб, що зазнали впливу травматичних подій, надзвичайних ситуацій та інших кризових обставин, створює попит на професійних психологів, здатних надавати комплексну психологічну допомогу таким категоріям населення. Від фахівця у галузі психології вимагається досконале володіння сучасними методами психологічної підтримки, реабілітації, психотерапії та консультування, спрямованими на відновлення психічного здоров'я та соціальної адаптації постраждалих.

Психолог у галузі реабілітаційної психології повинен бути компетентним у використанні різноманітних інноваційних технологій та науково обґрунтованих підходів. Знання методів реабілітаційної роботи, групової психотерапії по роботі з втратою, консультативної психології та соціально-психологічна підтримки є ключовими складовими професійної компетенції. Окрім цього, такий фахівець здатен проводити науково-дослідницьку діяльність та застосовувати отримані результати у психологічній практиці, враховуючи етичні норми та загальнолюдські цінності.

Сфери професійної діяльності фахівців з реабілітаційної психології охоплюють широке коло організацій, включаючи освітні заклади, медичні установи, соціальні служби, реабілітаційні центри, а також кризові та екстремальні служби. Психологи можуть займатися психологічною допомогою у центрах соціальних служб, працювати у дитячих будинках, інклюзивних центрах, реабілітаційних закладах, а також у системі правоохоронних органів, установах ювенальної юстиції та пенітенціарних закладах.

Атестаційний екзамen з освітньої програми «Реабілітаційна психологія» спрямований на оцінку рівня знань та сформованих умінь студентів на основі ключових дисциплін, таких як групова психотерапія по роботі з втратою, що фокусується на методах підтримки осіб, які переживають втрату, та реабілітаційна психологія, яка охоплює теоретичні і практичні аспекти реабілітації осіб із психічними та фізичними травмами. Важливим напрямом є соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій, що навчає методам роботи з особами, які зазнали впливу екстремальних подій. Також дисципліни включають сучасні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології, що розглядають новітні підходи до консультування, та інноваційні технології у психології, які досліджують сучасні методики, що використовуються у психологічній практиці.

Атестаційний екзамen покликаний визначити готовність студентів до професійної діяльності у сфері психології та забезпечення високого рівня підготовки для психологічної реабілітаційної роботи з постраждалими у різних соціальних і життєвих контекстах. Програма атестаційного екзамену передбачає визначення рівня знань, сформованості умінь та навичок практичної діяльності й побудована із урахуванням основних тем ряду фахових дисциплін теоретичного та практичного спрямування.

ЗМІСТ

Групова психотерапія по роботі з втратою

Вступ до тематики втрати та її значення в житті. Поняття втрати та її види. Втрата як частина життєвого досвіду. Важливість психологічної підтримки у випадку втрати. Групова терапія як засіб допомоги. Теоретичні моделі переживання втрати. Моделі Кюблер-Росс та Ворден. Сучасні підходи до розуміння втрати. Структура та етапи процесу горювання. Індивідуальні особливості переживання втрати. Етапи горювання: відмова, гнів, депресія, прийняття. Відмова (заперечення) як перша реакція на втрату. Гнів та його вираження. Депресія як природний етап горювання. Прийняття втрати як завершальний етап горювання. Психотерапевтичні підходи до роботи з втратою. Психоаналітичний підхід. Когнітивно-поведінкові техніки. Екзистенційна психотерапія. Вибір оптимального підходу для клієнта. Групова терапія: поняття та принципи. Основні принципи групової терапії. Види групової терапії. Процеси групової динаміки. Роль терапевта у груповій роботі. Процес адаптації до втрати: психоаналітичний погляд. Адаптація як процес подолання втрати. Психоаналітичні концепції горювання. Вплив несвідомого на переживання втрати. Робота з захисними механізмами у клієнтів. Травма втрати: короткотривалі та довготривалі наслідки. Травматичний вплив раптової втрати. Довготривалі наслідки втрати для психіки. Відмінність горя від патологічного горя. Робота з травматичними втратами. Соціальні та культурні аспекти горювання. Соціальні уявлення про смерть та втрату. Культурні ритуали та традиції, пов'язані з горюванням. Вплив релігії та вірувань на процес втрати. Роль соціальних підтримувальних мереж. Групова терапія як підтримка при складних втратах. Техніки підтримки у груповій терапії. Вплив групи на клієнтів з травматичними втратами. Терапія для клієнтів з тривалою травматичною втратою. Робота з почуттям провини та безнадійності. Когнітивно-поведінкова терапія при переживанні втрати. Основи когнітивно-поведінкової терапії (КПТ). Техніки КПТ для роботи з горюванням. Використання технік КПТ для зменшення тривоги та депресії. Особливості роботи з негативними переконаннями клієнта. Трансгенераційний підхід до втрати. Трансгенераційні впливи на процес горювання. Техніка генограми: визначення патернів втрати у сім'ї. Вивчення передачі переживання втрат через покоління. Використання сімейної історії для роботи з втратою. Ефективність групової терапії у роботі з втратою. Методи оцінки ефективності групової терапії. Як аналізувати зміни у стані клієнта під час групових сесій. Використання опитувальників та анкет для оцінки. Оцінка терапевтичних результатів у коротко- та довготривалій перспективі.

Реабілітаційна психологія

Предмет, задачі і методи реабілітаційної психології. Характеристика предмету реабілітаційної психології. Реабілітаційна психологія та психологічна реабілітація. Правові основи реабілітації. Система медичної, соціальної та педагогічної реабілітації. Система професійної реабілітації. Система шкільної

реабілітації. Основні види реабілітації. Медична реабілітація, її зміст та складові. Професійна реабілітація та її складові: профорієнтація, отримання професії, адекватне працевлаштування. Трудова реабілітація. Соціальна реабілітація. Основні реабілітаційні аспекти: психологічний, медичний, фізичний, професійний, соціальний, економічний. Рівні реабілітації, фази, варіанти, етапи реабілітації. Реабілітаційний потенціал і реабілітаційний прогноз, принципи реабілітації. Ефективність реабілітації. Індивідуальна програма реабілітації. Теоретичні питання реабілітаційної психології. Реабілітаційна психологія, її визначення місце в системі реабілітації та психологічних дисциплін. Психотерапевтичне втручання або психотерапевтична інтервенція, їхня характеристика. Методи, функції, показання до застосування окремих методик психологічного консультування, психокорекції та психотерапії. Психологічні аспекти реабілітаційного потенціалу. Поняття «реабілітація». Особливості реабілітаційного процесу та соціально-психологічної адаптації в ньому. Характеристика стадій відновлення. Критерії подолання травми за Мері Гарвей. Особливості побудови реабілітаційної програми. Методи реабілітаційної психології. Вимоги до складання плану реабілітаційної роботи. Характеристика методів психологічної реабілітації. Сфери застосування теоретичних знань психологічної реабілітації. Реабілітація в системі практичної охорони здоров'я. Визначальні характеристики і професійні функції реабілітолога, психолога-психотерапевта. Реабілітаційне консультування. Базова освіта реабілітаційного консультанта. Професії, зв'язані з процесом реабілітації. Професійні функції консультанта по реабілітації. Ціль реабілітаційного консультування. Навички, знання й обов'язки, якими повинний володіти реабілітаційний консультант. Істотні характеристики реабілітаційного консультанта. Вимоги до особистості реабілітаційного психолога. Українська медична реформа ХХІ століття і реабілітаційна психологія. Вимоги до психолога, що працює в реабілітаційній мультифункціональній бригаді. Особливості роботи реабілітаційного психолога з постраждалими. Процесуальні особливості діяльності реабілітаційного психолога. Функції реабілітаційного психолога. Орієнтовна схема реабілітаційної роботи психолога. Психологічні методи у діяльності реабілітаційного психолога.

Комплексний підхід до реабілітації осіб з аутизмом: психологічна підтримка та інтеграційні стратегії. Визначення аутизму та його особливості. Психологічна підтримка осіб з аутизмом. Психотерапевтичні методи в роботі з аутизмом. Інтеграційні стратегії для осіб з аутизмом. Роль сім'ї та близького оточення в реабілітації. Комплексний підхід до реабілітації: міждисциплінарна співпраця. Психологічна реабілітація осіб з невротами. Невротичні реакції, невротизми, невротичний розвиток. Невротизми у дітей і підлітків. Вимоги до реабілітаційного психолога, що працює з дітьми невротиками. Реабілітація дітей, хворих на невротизм. Психологічна реабілітація депресивних хворих. Поняття про депресії, види депресії. Методи діагностики депресивних порушень та депресій. Реабілітація дітей з депресивними порушеннями та депресіями. Особливості психологічної реабілітаційної допомоги підліткам з суїцидальною поведінкою. Соціально-демографічні особливості суїцидальної поведінки підлітків. Психологічний контекст суїцидальної поведінки підлітків. Особистісні передумови суїцидальної поведінки підлітків. Ознаки наявності суїцидального наміру у підлітків.

Психодіагностика схильності підлітків до суїцидальної поведінки. Профілактика і корекція суїцидальних намірів у підлітків. Особливості реабілітаційної допомоги підліткам, що знаходяться у стані суїцидального розладу.

Соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій

Психічні реакції при екстремальних ситуаціях. Класифікація екстремальних ситуацій. Фактори викликані екстремальною ситуацією. Психічні реакції при катастрофах. Техніки кризової психологічної допомоги. Теоретичні аспекти переживання екстремальних подій. Поняття «криза», «стрес», «психотравма», «посттравматичний стресовий розлад». Особливості реагування на травматичну стресову подію. Роль первинних об'єктів у процесі формування внутрішнього алгоритму подолання кризової ситуації. Психотравматичні і кризові ситуації. Типи психотравматичних ситуацій. Кризи життєвих втрат. Травми пережитого насильства. Керування стресами в екстремальних ситуаціях. Стрес: сутність, види, фактори, що впливають на його розвиток. Динаміка стресу. Рівні керування стресами і типологія особистостей, що по-різному реагують на стрес. Умови запобігання і нормалізації стресу. Стресогенні життєві події. Стресове напруження. Емоційні переживання. Реабілітаційна психологія в умовах екстремальних ситуацій. Реабілітаційна психологія: мета, завдання, зв'язок з іншими дисциплінами. Організаційний аспект реабілітаційної психології. Основні принципи надання психологічної допомоги постраждалим внаслідок психотравмуючих ситуацій. Керівні принципи МПК з психічного здоров'я та соціально-психологічної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Рівні підтримки психічного здоров'я постраждалих в надзвичайних та екстремальних ситуаціях. Загальні принципи психологічної реабілітації постраждалих в надзвичайних та екстремальних ситуаціях. Діагностичний інструментарій у реабілітаційному процесі. Базові принципи психодіагностики постраждалих осіб. Психодіагностика осіб, що пережили травматичну подію. Особливості посткризової психологічної діагностики дітей. Короткі характеристики психодіагностичних методик. Процедури і техніки консультування в процесі соціально-психологічного супроводу дітей і сімей, які отримали травматичний досвід. Консультативна робота в освітньому закладі. Етичні аспекти консультування дітей і сімей з травматичним досвідом. Процедури і техніки консультування дітей і сімей, які отримали травматичний досвід. Психологічна допомога дітям із травмивним досвідом. Особливості переживання дитиною травматичного досвіду. Методи психологічної допомоги дітям із травмуючим досвідом. Робота з наслідками пережитого полону і тортур. Психологічна допомога родинам ветеранів. Специфіка психологічної адаптації учасника бойових дій до родинного життя. Психологічна допомога дружинам ветеранів. Особливості психологічної допомоги родинам ветеранів війни. Психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам. Специфіка потреб внутрішньо переміщених осіб. Особливості психологічної допомоги внутрішньо переміщеним особам. Методи та техніки психологічної допомоги в роботі з вимушено переміщеними особами. Психологічна допомога під час горювання. Горе як природна реакція на втрату.

Особливості процесу горювання. Психологічна допомога у випадку важкої втрати. Особливості дитячого горювання. Психологічні рекомендації, щодо переживання горя.

Сучасні напрямки консультативної роботи у реабілітаційній психології

Соціокультурні та наукові основи сучасної консультативної роботи у реабілітаційній психології. Джерела та перспективи психологічного консультування. Проблема тотожності і відмінностей сучасного психологічного консультування та психотерапії. Основні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології. Основні класичні напрями консультативної роботи. Психодинамічний напрям. Класичний психоаналіз З.Фрейда. Аналітична психотерапія Карла Юнга. Індивідуальна психотерапія Альфреда Адлера. Гуманістичний психоаналіз Еріха Фромма і неофрейдизм. Біхевіоральний напрям у психологічному консультуванні. Виникнення біхевіорального напрямку у психологічному консультуванні. Уявлення про людину та поняття особистості. Основні поняття. Психотехніки у біхевіоральному консультуванні. Гуманістичний напрям у консультативній психології. Екзистенційна психотерапія і консультування. Концепція К. Роджерса. Гештальт-психотерапія. Когнітивна парадигма у психологічному консультуванні. Раціонально-емотивна терапія. Когнітивна психотерапія А. Бека. Реальнісна терапія. Транзактний аналіз Е. Берна. Нейролінгвістичне програмування в консультуванні: теоретичні основи, психотерапевтичні процеси та інноваційні методи ДНЕ. Теоретичні основи нейролінгвістичного програмування. Базисні постулати нейролінгвістичного програмування. Особливості психотерапевтичного процесу в рамках НЛП. Design Human Engineering або DHE (дієйчі) як синтез досліджень і розробок проведених в області НЛП. Символдрама в консультуванні: техніки, форми та реабілітаційний вплив. Суть символдрами. Техніки символдрами. Результат психотерапевтичного впливу символдрами. Форми символдрами: індивідуальна, групова форми і форми психотерапії пар, коли образи одночасно уявляють або партнери, або дитина з одним із батьків. Основні принципи та базові техніки позитивної психотерапії і гуморотерапії у консультативній роботі. Міжкультурні засади позитивної психотерапії. Позитивний підхід до клієнта та його розладів у консультативній роботі психолога. Повчальні історії та афоризми як ілюстрація до методу позитивної психотерапії. Використання потенціалу гумору у практиці надання психологічної допомоги. Позитивної психотерапії принципи: надії, балансу (гармонізації) і консультування. Арттерапія в психологічному консультуванні: техніки, вплив та відмінності від інших методів. Види арттерапії. Техніки арттерапії. Результат психотерапевтичного впливу у арттерапії. Загальні характеристики арттерапії, які вирізняють її від інших напрямів консультативної роботи у психології. Основи онтопсихології: структура особистості, патології та методи консультативної практики. Онтопсихологічна концепція психологічної структури людини. Погляд на природу соматичних та психічних відхилень. «Екзистенційна шизофренія». Основні завдання, цілі та методи онтопсихолога-консультанта. Онтопсихологічні принципи інтерпретації сновидінь. Феномени «негативної психології». Основні положення онтопсихологічної педагогічної

доктрини. Розуміюча психотерапія в консультуванні: моделі аналізу переживань та інтеграція життєвого світу людини. Методологічні основи і теоретичне значення розуміючої терапії. Витоки та психотерапевтичні покладання розуміючої психотерапії. Загальнопсихологічні основи психотехнічної системи розуміючої терапії. Модель «інтегральної психологічної одиниці аналізу життєвого світу людини». Специфіка психотерапії з позиції теорії переживання. Рівні переживання і базові психотехнічні одиниці. Психодинамічні та психофізіологічні підходи в консультуванні. Основні теоретичні конструкти Хайнца Хартманна, Ернста Кріса і Рудольфа Левенштейна. Теорія прив'язаності, розроблена Дж. Боулбі, Психофізіологічний підхід: релаксація, аутогенне тренування.

Інноваційні технології у психології

Тенденції розвитку сучасної психології. Особливості розвитку сучасної психології. Специфічні характеристики психологічного знання. Сучасні психологічні технології: підходи до дефініції. Тенденції розвитку наукової та практичної психології. Види технологій у сучасній науці. Підходи до класифікації сучасних психотехнологій. Теоретичний і практичний рівні психотехнологій. Сучасні психологічні технології в діяльності психолога. Психотехнології: сфери застосування. Методологічне обґрунтування психотехнологій. Основні характеристики сучасних психотехнологій. Предмет сучасних психотехнологій. Поняття «психологічна технологія», «психотехніка», «метод психотехнологічного впливу», їх єдність та відмінність. Місце психотехнологій в діяльності різних професійних груп. Цифрові психотехнології та психотерапія. Психологія інноваційної діяльності. Інноваційність та креативність, види інноваційності. Інноваційність оточуючого середовища. Алгоритм побудови сучасних психотехнологій. Підходи до побудови психологічних технологій. Структура психологічної практики. Види формування психологічних технологій. Модель розробки психологічної технології. Сучасні психологічні технології психодинамічного підходу. Основні школи та техніки психодинамічного підходу. Селф-психологія Х. Кохута. Психотехнології когнітивно-поведінкового підходу у сучасній психології. Загальна характеристика та психотехнології когнітивно-поведінкового підходу. Когнітивно-біхевіоральна модифікація Д. Мейхенбаум. Мультимодальна терапія. Психотехнології сучасних напрямів когнітивно-поведінкового підходу. Метакогнітивна терапія. Схематерапія. Терапія, сфокусована на співчутті. Психотехнології майнфулнес-орієнтованої когнітивної терапії. Медитація повноти усвідомлення. Когнітивна терапія, заснована на медитації повноти усвідомлення. Діалектична поведінкова терапія. Терапія прийняття та зобов'язань. Сучасні психологічні технології гуманістично-орієнтованого підходу. Технології роботи в клієнт-центрованій терапії. Психотехніки гешталь-терапії. Техніки логотерапії. Емоційно-фокусована терапія. Психологічні технології трансперсональної психології. Загальна характеристика трансперсональної психології. Психосинтез Р. Ассаджолі. Інтегративні методи психосинтезу. Мета-теоретичні моделі К. Уїлбера, П. Кларксона та Р. Опазо. Сучасні психологічні технології інтегративного підходу. Інтегративні моделі психотерапії, типи інтеграції. Міжособистісна терапія Д.

Клермана і М. Вайсмана. Транстеоретична модель зміни. Терапія, орієнтована на майбутнє, психокібернетика. Інноваційні психотехнології конструктивістського підходу. Психотехнології конструктивістського підходу. Практика нарративної психотерапії. Короткострокова терапія, орієнтована на рішення (SFBT). Короткострокова терапія можливості (РТ). Інноваційні психотехнології розвитку ресурсів особистості. Види психологічних ресурсів. Технології подолання негативних емоцій. Технології розвитку саногенного потенціалу особистості. Технології розвитку коупінгу та резилієнтності.

Критерії оцінювання усних відповідей на запитання з начальних дисциплін, які виносяться на атестаційний екзамен

Навчальні досягнення здобувачів на атестаційному екзаміні оцінюється за 100-бальною шкалою ECTS на основі рейтингових оцінок (за 100-бальною шкалою) за кожен компонент атестаційного екзаміну за нижче зазначеними критеріями.

Критерії оцінювання усних відповідей на запитання з начальних дисциплін, які виносяться на комплексний екзамен

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач дає обґрунтовані, глибокі та теоретично правильні відповіді на поставлені теоретичні питання, виявляє знання законодавчих документів, нормативних та інструктивних матеріалів, робить узагальнення і висновки.
82-89	Здобувач знає матеріал на рівні пункту 1, але ним допущені незначні помилки при формулюванні термінів.
75-81	Здобувач демонструє загалом добрі знання теоретичного матеріалу, але його відповіді містять помітні помилки, неточності.
65-74	Здобувач демонструє посередні знання з теоретичної підготовки або дає малообґрунтовані, неповні відповіді.
60-64	Здобувач при відповіді на питання показав знання, рівень яких відповідає мінімальним вимогам.
35-59	Здобувач показав незадовільну теоретичну підготовку, дав неправильну відповідь на питання.
1-34	Здобувач не зміг розкрити суті теоретичного питання.

Критерії оцінювання виконання практичного завдання

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач в повному обсязі виконав практичне завдання і не допустив помилок у виконанні, продемонстрував відмінні знання теоретичного матеріалу, зробив висновки.
82-89	Здобувач знає матеріал на рівні пункту 1, але ним допущені незначні помилки, допущено деякі неточності в розрахунках, висновки зроблено.
75-81	Здобувач демонструє загалом добрі знання теоретичного матеріалу, але його відповіді містять помітні помилки, неточності, виконано половину завдання практичного завдання і частково зроблено висновки.

65-74	Здобувач демонструє посередні знання з теоретичної підготовки, частково виконав практичне завдання і допустив суттєві помилки в розрахунках, не зробив висновки.
60-64	Здобувач при виконанні практичного завдання показав знання, рівень яких відповідає мінімальним вимогам, не зробив висновки.
35-59	Здобувач показав незадовільну теоретичну підготовку, практичне завдання не виконав.
1-34	Здобувач не зміг розкрити суті практичного завдання та правильно розв'язати його.

Підсумкова оцінка комплексного екзамену зі спеціальності формується на підставі оцінок (оцінку виставляє кожен член ЕК, екзаменатор) за кожне завдань комплексного екзамену за 100-бальною шкалою ECTS з урахуванням вагових коефіцієнтів та обраховується за формулою наступним чином (приклад для двох питань та одного практичного завдання):

Оцінка за питання № 1 $\times$ 30% + оцінка за питання № 2 $\times$ 30% + оцінка за питання № 3 (практична задача, ситуаційне завдання, тестові завдання) $\times$ 40 %
 = рейтингова оцінка за комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності. Наприклад: $75 \times 30\% + 80 \times 30\% + 90 \times 40\% = 82$

У протоколі засідання екзаменаційної комісії кожному здобувачу виставляється підсумкова оцінка комплексного екзамену зі спеціальності за 100-бальною шкалою ECTS.

Шкала переведення оцінок атестації:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	За національною шкалою
90-100	A (відмінно)	Відмінно
82-89	B (дуже добре)	Добре
75-81	C (добре)	
65-74	D (задовільно)	Задовільно
60-64	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник. Львів, 2017. 212 с.
2. Арттерапевтична реабілітація військовослужбовців: техніки відновлення: метод. посіб. / За редакцією Тетяни Курганської. Київ: ТОВ «7БЦ», 2024. 264 с.
3. Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (досвід

- упровадження) / [авт. кол. В. В. Байдик, Ю. С. Бондарук, Ю. П. Гопкало, Т. Б. Гніда, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, І. І. Ткачук] ; заг. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2020. 122 с.
4. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії: навч. посібник. Дрогобич, 2015. 116 с.
 5. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.
 6. Климчук В. О. Психологія посттравматичного зростання : монографія. 2-ге вид., переробл. і допов. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 158 с.
 7. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.
 8. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ, 2018. 208 с.
 9. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. Київ, 2018. 24
 10. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. Київ, 2018. 236 с.
 11. Панок В.Г. та ін. Основи психологічної допомоги : теорія та практика психоконсультування : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. Ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. 384 с.
 12. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» URL: <https://kpd.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/POLOZHENNYA-pro-atestatsiyu-ta-robotu-EK.pdf>
 13. Романовська Л. І. Основи консультування. Конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 231 “Соціальна робота” 2021, Хмельницький: ХНУ, 107с
 14. Терапія горя (Р. А. Neimeyer, 2015, переклад та адаптація В. Зливков, С. Лукомська, обкладинка Анастасія Гридасова). Київ. 2021. 259 с.
 15. Федоренко Р. П. Психологічне консультування та психотерапія: зміст, прийоми, технології: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доповн. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 368 с.
 16. Яцина О. Ф. Основи психотерапії : практикум : навчально-методичний посібник. Ужгород, 2021. 80 с.

Додаткова

1. Арнц А., Якою Г. Схема-терапія: модель роботи з частками / пер. Я. Кременської. Львів: Свічадо, 2014, 254 с.
2. Вестбрук Д., Кеннерлі Г., Кірк Дж.. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів: Свічадо, 2014. с. 420.
3. Давидова О. В. Майндфулнес-технології регуляції стресостійкості в роботі практичного психолога з учнями юнацького віку. Кременчук, 2022. 56 с.
4. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Копилов С. О. Майндфулнесс підхід в контексті розвитку автентичності особистості. *Методологічні закономірності формування автентичності фахівців соціономічних професій*: монографія. Київ, 2017. 336 с.

5. Попелюшко Р.П. Психологічна реабілітація комбатантів при віддалених наслідках стресогенних впливів: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020.392с.
6. Попович О. В. Використання психоедукаційних технік у терапії. Харків: Видавництво Ранок. 2021. 220 с.
7. Руденко О. І. Основи когнітивно-поведінкової терапії. Харків: Фоліо. 2020. 320 с.
8. Федоренко Р. П. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації. Луцьк : Східноєвроп. Нац. Ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 237 с
9. Фромм Е. Душа людини. Харків: Фоліо. 2021. 290 с.
10. Франкл В. Людина у пошуках сенсу. Київ: Наш Формат. 2018. 200 с